

RATNI IZVJESTAJI.

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 10. jula.

U dolini Brente naše su sigurnosne čete odbile jedan talijanski napad. Naš arbanski južni front povučen je ispred pritiska jakli neprijateljski snaga preko linije Berat-Fieri. Borbeni dodir je od juče u jutru bio vrlo labav.

Načelnik glavnog stožera.

Izveštaj njemačkog vojnog vodjstva.

Kb. Berlin, 10. jula.

Zapadno bojište:

Vojna skupina bavorskog prijestolonasljednika Rupprechta:

Pred voče je oživjela borbeno djelovanje u oblasti Kemmela, na Lys, i na Sommi. Noću je neprijatelj vršio izviđačke ispaide.

Vojna skupina njemačkog prijestolonasljednika:

Francuzi su nastavili svoje žestoke djelimične napade. Jugozapadno od Noyona i južno od Aisne u više su mahla Francuzi nadirali jakli snagama i ugujezdili su se u majurima Porte i des Loges, zapadno od Antheuil, kao i u starim francuskim rovovima sjeverno od Longpont. Na susjednim odsjecima vatrom je odbijen taj napad. Zadobili smo zarobljenika prilikom uspješnog mješnog ispada zapadno od Château-Thierry-a. Vladala je živa neprijateljska izviđačka djelatnost s objiju strana grada Reimsa.

Vojna skupina Albrechta u Württembergu:

U Sundgau-u privela su jurisna odjeljenja zarobljenika iz francuskih rovova sjeverno od Largitzena.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Izveštaji bugarskog glavnog stožera.

Kb. Sofija, 10. jula.

Macedonsko bojište:

U dolini Skumbe našom smo vatrom rastjerali jedno francusko izviđačko odjeljenje. U zavijutku Černe Reke borbeno je djelovanje bilo katkad živahnija. Naše jurišne čete prodrle su u neprijateljske robove kod sela Makova i zaplijenile su razni ratni materijal. Istočno od Dobropolja smo rastjerali neprijateljska odjeljenja, koja su pokušavala da se približe našim položajima. Južno od Huma obostrana topnička vatra. Na ušću Strume živahna letaćka djelatnost.

PODLISTAK

Mih. Sretenović:

Stojadin.

(Svršetak).

III.

Beše Vodeni ponedjeljnik, (drugi da Uskrsa) a toga je dana preslava u selu K....

Nekako zgodan dan, pa se tada u K.... slegne naroda, više vala, nego u Cvetnom Petku na šabačkoj pijaci.

A i kako ne bi? I onako svečanik od godine, a K.... opet veliko selo, pa puno prijatelja, svoje i rodbine na strani, koje se onda, toga dana, tu sva slegne. Toga dana selo K.... puno je i Sapečana, koji su svojim prijateljima, svojim mušterijama, došli na preslavu.

Da prodju krsta u selu K.... bez Rafaila Dikanovića, to se ne može ni zamisliti. Selo do sela pa je on u K.... bio kao kod svoje kuće, i svi su ga poznavali kao zlu paru.

Beše već lćindija, kad se narod, sa sviju strana, počeo prikupljati kod Zapisa. Svaki domaćin išao je sa svojim gostima. Stariji se odvojio se i poseđaše, da produže piti i mezetisati, što su i kod domaćinove kuće radili, a mlađi i ženskadija odvojio se na drugu stranu. Za malo pa odpoče igra. Po neki od stariji ustane i ode do kola, gleda kako mladež igra, a naročito ona, koju je namislio za koga od svojih u svoj dom dovesti. Drugi opet, da vidi momka, o kome su mu govorili za njegovu devojku, jer ko je valjan u kolu, valjan je i na radu i svuda.

Rafailo sav nabrek'o. I onako brokast, sada, nešto od pića, nešto od igre.

Dogadjaji u Rusiji.

Veliki knez Mihajlo stupio na čelo protivrevolucionaraca. U Arhangelsku se iskrcao 10.000 Srba i Francuza.

Smuts, umjetnik u maskiranju.

Nekadašnji burski general, J. C. Smuts, spada u tipski najzanimljivije ličnosti, koje su se za posljednjih decenija pojavile u engleskoj istoriji. Ovaj čovjek je danas u Londonu ministar i najgovorniji član fanatičke britanske kaste ratnih buškarala. Prvi put se čulo ime toga čovjeka za vrijeme burskog rata, kad je i sreem i umom bio sasvim na strani boraca za slobodu, te nije imao dovoljno ružnih stvari, koje bi mogao kazati za engleskog ugnjetaća. 1902. godine uputio je predsjedniku Krügeru zvanični izvještaj, datiran u Kaplandu, u kome je u pet opširnih tačaka skopio sva sramna djela, koja je Velika Britanija učinila protiv Bura. Danas je zanimljiva konstatacija, da su ta Smutsova razlaganja tačno pogodjena i da i u ovom ratu imaju potpunu vrijednost. Njegova konstatacija, da se englesko sredstvo za borbu, kome se najviše može prigovoriti, nalazi u engleskoj lažljivosti, u toku ove četiri godine rata doživjela je nebrojene potvrde. Jedno drugo mjesto iz Smutsova izvještaja može se smatrati, kao da je naročito udešavano prema današnjim odnošajima u Engleskoj. On je kazao 1902. godine: „Sve oni (Englezi) preokrenu, cijeli ratni položaj oni tako predstave, da svijet, a naročito britanski narod, mora dobiti utisak, koji je sasvim obrtan od istine... Odvratno mi je, da se i dalje bavim ovom kugom lažljivosti, od koje je otrovan cijeli britanski vojnički svijet...“

Tako je I. C. Smuts nekada govorio. Danas, kad je najveću političku promjenu svoga života proživio, jedva da će moći tvrditi, da je činjenicama burskog rata bio lažno obaviješten. Pri svem tom on se u potpunom lijetu uvalio u drugi tabor, dajući time svijetu riješenje jedne zagonetke, čije jedino objašnjenje možemo naći u beskarakternosti jednog renegata. Pa ipak ima ljudi, koji su u traženju povoljnog objašnjenja promjene njegovog raspoloženja, došli do mišljenja, da su njega lukavi Englezi — namamivši ga na njegov sadašnji visok položaj i veliki prihod — samo uvukli u zamku, da bi tako sprječili mogućnost, da se on prilikom budućih britanskih neuspjeha brzinom političkog akrobata sjeli opet svoga naroda. All ovakva pretpostavka je pogrešna. Smuts se već prije rata uslijed svog neizmjerne častoljublja i beskarakternosti izgrao u Južnoj Africi. Zato je on tako brzo našao put u Englesku, gdje

nije imao nikakva druga posla, nego da što glasnije i sa što manje skrupula duva u rog onih oko Lloyd Georgea, kako bi neobičnom brzinom dospio do zvanja i dostojanstva. Tjeran uvijek samo od vlastoljublja i častoljublja, postao je jedan od najmarljivijih buškarala protiv središnjih vlasti. On je imao mišljenje, koje je imala i vlada: Svjetski rat može se završiti samo krajnjom pobjedom sporazumnih sila, naročito Engleske, a ogromna moralna, vojnička i ekonomska nadmoćnost koalicije mora srušiti njemački militarizam, kao i druge slične poznate fraze, koje spadaju u stalno oružje londonskih oficijozusa.

No, sad dodjoh porazi saveznika na zapadu, i I. C. Smuts se brže bolje odlučio na nešto bolje. Proces njegovog maskiranja došao je u treći stadij, i iz riječi, koje su još uvijek nadaleko odjekivale, nestao je odjedared onaj pouzdani zveket. Nedavno je držao govor u Glasgou, kojim prilikom je naprosto poricao mogućnost vođenja borbe do samog kraja, te uputio svijet na put diplomatskih pregovora. I on izreče blage riječi o duhu pomirljivosti, koji nikada ne može pobjediti, ako se obadnje stranke budu i dalje napadale klevetama. Nazvao je odjedared mir najvećim ciljem čovječanstva, koji se ne može postići vojničkom silom. I opet je dakle izvršio izmjenu svoga mišljenja, ali ova njegova posljednja promjena ima više nego čisto lično značenje. Jer ona je simptom, da Smuts i njegovi pokrovitelji stvar sporazumnih sila smatraju za izgubljenu, te se zato mudrim predviđanjem trude, da i poslije — kad dodje do ovog žalosnog spoznanja u britanskoj javnosti — održe svoje mjesto uz političke jasla.

Problem opšteg mira.

„Manchester Guardian“ protiv ekonomskog rata poslije mira.

Kb. Bern, 10. jula.

U jednom dužem članku obraća se „Manchester Guardian“ protiv raznih engleskih listova, koji traže, da se poslije sadanjava rata počne ekonomski rat protiv Njemačke.

Ostavka njemačkog državnog tajnika Kühlmanna.

Samo promjena ličnosti, a ne p'omjena kursa.

Berlin, 10. jula.

Zvanično saopštenje o uvaženoj ostavci državnog tajnika pl. Küh-

lmann a izboru admirafta Hintza za njegovog nasljednika bilo je za političke krugove veliko iznenađenje. Još pri odstupanju Bethmann-Hollwega se govorilo, da će Hintze biti naimenovan za kancelara ili državnog tajnika. On se smatra kao pristalica svenjemačkih ratnih bukača. Socijaliste su juče donijele odluku, da se ratni krediti ne odobre, ako Hintze ne bi dao zadovoljavajuće izvještaje o ratnim ciljevima. S drugim riječima to znači, da će oni preći u opoziciju, ako bi Hintze poveo ratobornu politiku. I kod drugih stranaka većine naimenovanje Hintzea je izazvalo veliku zabunu. Pojedine stranke su se odmah sastale u konferenciju. Vodj nacionalnih liberala, Stressemann, izjavio je, da Hintze nikako nije Sveniemač. Socijaliste su ponovo držale konferenciju i riješile, da će njihovo držanje prema vladi zavisiti od dotičnih izvjava kancelara ili Hintzea. Iznenađeno odstupanje Kühlmannsa sa spoljnih poslova znači po mišljenje dobro obavještenih krugova samo promjenu ličnosti, a ne promjenu kursa.

Njemačka štampa o promjeni na mjestu državnog tajnika.

Kb. Berlin, 10. jula.

O odstupanju državnog tajnika pl. Kühlmannsa i dolasku Hintzea na njegovo mjesto veli „Lokalanzeiger“, da se politički položaj u toliko razbistrilo, što se o kakvoj krizi više ne može govoriti. Glavni odbor će danas poslije podne pretresati čitav niz pitanja, medju njima i mnoga vojnička. Nije nevjerovatno, da će u toj sjednici uzeti riječ podkancelar Payer. — „Berliner Tageblatt“ i drugi listovi znaju, kako vele, da je grof Hertling iz glavnog stana izvjestio podkancelara Payera o naimenovanju Hintzea i da je izjavio, da njegov ostanak na mjestu državnog kancelara pruža sigurnost, da će se od sada sadanji vladavinski princip, a to njegovo uvjerenje je utvrdio i razgovor s Hintzeom. — „Nordd. All. Zeitung“ ističe zasluge Kühlmannsa u ostvarenju dosadanih ugovora o miru i izjavljuje, da se spoljna politika države njegovim odstupanjem ne će promijeniti, a to je dokaz, koliko je netačno tvrdjenje da je Kühlmann sa svojom politikom pretrpio brodolom. Kühlmannovi ciljevi za ostvarenje što skorijeg časnog mira za Njemačku ostaće i dalje zvijezda vodilja sadanje državne uprave.

Grof Hertling u Berlinu.

Kb. Berlin, 10. jula.

Kako čujemo, državni kancelar grof Hertling sutra će prispeti u Berlin, jer želi, da se s glavnim odborom Reichstaga posavjetuje o političkom položaju.

Turska za učvršćenje saveza sa središnjim vlastima.

Kb. Carigrad, 10. jula.

Carskim reskriptom potvrđeno su u svojim položajima veliki veziri i Šejh-ul-Islam. Ostaće i sadanje ministarstvo na upravi. U reskriptu se veli, da je za konačni završetak rata potrebno, da se sve snage zemlje udruže, dalje da se pravičnost osigura, otkloni skupoca živonih namirnica i da se politički krivci, koji su se popravili, pomiluju, i da se opsadno stanje izvan operacione oblasti ukine. O spoljnoj politici se veli: Politika saveza sa središnjim vlastima odgovara pravim interesima zemlje, stoga je potrebno, da se veze saveza i iskreni odnosi, koji postoje prema tim vladama, još jače učvrste.

Slobodna Finska.

Želja za uvedenjem Monarhije.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 10. jula.

U uvodnom članku, koji privlači pažnju, traži „Dagens Nyheter“, da se u Finskoj što prije uvede monarhijska vladavina i kaže: Već je krajnje vrijeme, da se postavi jedan Nijemac na prijestolje, koje se ima dći.

Rat na moru.

Nova potapljanja.

Kb. Berlin, 10. jula.

Zvanično: Wolfow ured javlja: Naše su podmornice potopile u Sredzemnom moru 5 parnih brodova i 1 jedrenjak od okruglo 15.000 tona.

Načelnik admiralskog stožera mornarice.

Dogadjaji u Rusiji.

Topničke borbe kod Vladivostoka.

Kb. Amsterdam, 10. jula.

„Times“ doznaju iz Toklja: Dopisnik jednog japanskog lista javlja, da je kod Vladivostoka došlo do topničkih borbi. Bile su postavljene mašinske puške, te je bilo uličnih okršaja. Jedan parni brod od ruske dobrovoljačke flote, koji je mnogo puta pogodjen, pobjegao je iz pristaništa.

odnosio. Samo se on tim nikada nije dičio ni ponosio. Bio je dobar, kao dobar dan u godini, naravi blage, a tih i miran kao jagnješće. Larmu i kavgu strašno je mrzio, a za nepravdu bi poginuo. Svoju Kosanu voleo je više nego sebe. Ta još od čobančeta su se zavoleli...

Kad ga je ono Kosana pogledala, onim svojim vatrenim očima, a njega samo srce zabole. Kad je vide onako zajapurenu, kad pored nje spazi Rafaila kako se kezi, i pilji u nju i igra sa njenim smiljem, na njemu samo zacpeti rubina. Na jedared mu kao nešto puče pred očima. U duši mu je ostao onaj pogled njegove Kosane. U ušima mu nešto strašno zatutnji. U tom času, nije bilo sile koja bi ga savladala i zadržala, i u trenutku, skočivši kao razjaren lav, on se stvori izmedju Kosane i Rafaila. I sam ne zna, šta to bi, i kako to bi, tek samo, posle nekoliko trenutaka, kad se malo povratio, on vide da Rafailo odleti nekoliko koraka od njega i Kosane.

Podižući se sa ledine o koju je tresnuo, Rafailo je psovao, što mu samo na usta dodje, i zaleti se na Stojadinu.

Stojadin stajaše pored Kosane prav kao bor. Kad mu Rafailo zagleda oči, on stade kao ukopan i od jedamput slijom kao poparena koprija. Čisto se zbini i ušeptrli a iz ruku ispušti Kosanino smilje.

Stojadin se saže, podiže cveće i vrati ga Kosani, ne govoreći ništa.

Nekoliko trenutaka stajali su Stojadin i Rafailo jedan prema drugome čuteći i ništa ne govoreći.

— Je li ti, ono, malo pre zavljaše da se rvoč? reče Stojadin Rafailu.

Zgledaju se momci, ali mu ni jedan ne htede na megdan izići. I onima koji htedoše, jer im već beše dodijalo, ne dadoše drug.

— Ostavite ga!... Mahnite ga!... Neka govori!... Drugi put!...

A Rafailo, ohrabren tim, počeo ih još više i žešće grditi:

— Strine!... Mame!... Hodi šmoljo, pašću ti kolenal... A kad se sit nagrdi, ostavi monike, pa ode medju devojke da i njima dužan ne ostane.

— Eto, kakvi su vam vaši momci u K.... Nego, niste ni vi bolje!... Poče i njih zadirkivati. Jednu darne, drugoj nešto ružno rekne, od treće otme cvet, jaglčić ili što drugo, i tako sve redom. Ni jednu ne propusti, dok ne dodje do Kosane, kćeri Rade Mitrića.

Kosana je bila najbolja devojka u selu. Kad te onim njenim crnim okom pogleda kao da te sunce ograne; kad joj slušaš umiljat glas, kao da slušaš žubor planinskog potocića.

Kad Rafailo pridje Kosani, stade pred nju, začiklji očima, žmirnu i zagleda se. Malo počuta, pa se rukom maši, i iz dugog perćina, koji joj se niz ledja spuštao, izvuče joj kitu smilja.

Lepo lice Kosanino planu.

— Ostavi to! jedva izgovori ona.

— Što, more?

— Ostavi, kažem ti! govorila je ona a glas joj je drhtao.

— Ne dam, treba i meni, reče Rafailo. U isto vreme, svojom nezgrapnom rukom, uštinu je za njene jedre, rumene obraze.

— Odstupi, ciknu ona, i preseče ga svojim krupnim, crnim očima.

— E, de, de, ne ljuti se, benavio se Rafailo.

Kosana ga više nije htela ni po-

gledati. Ona ponosito podiže glavu, cepteći od ljutine a ne govoreći ništa, okrete se ona na onu stranu gde je stajala momčadija.

I momčadiji beše već dosadilo. Neki htedoše da kidišu na njega, jer se više nije mogao snositi, ali ih stariji, pametniji, odvratilo od toga, da ne puca brika za njihovo selo, kako su se o preslavi pobili...

Gledajući na momčadiju, Kosanine oči nekoga su tražile. Na jedan put oko joj senu, a lepo lice još više zarumeni. Obrazi joj dodjoh kao dve majske ružice. Njene se oči, tamo medju momčadijom, sukobiše sa nekim drugim očima. Ona baci samo taj jedan jedini pogled, pa se onda ponosito okrete. Taj pogled, kao munja šinuo je srce nečije.

— Baš mnogo se ljutiš, pitao je Rafailo Kosanu, ali ga ona nije htela ni pogledati nego ode i stade medju drugarice.

IV.

Celo selo K.... znalo je, da se Kosana Rade Mitrića voli sa Stojadinom Pantićem, prvim i najboljim momkom u selu. Svi su znali da je ona njegova cura, da s njim stoji, i da će poći za njega. Čak su znali i njihovi roditelji i nisu se tome protivili. Stojadinove behu one oči, koje se sa Kosaninim sukobiše i kojil ga pogled kao usijana letka kroz srce prožeše...

Razne brzojavne vijesti.

Svedski kralj o neutralnosti svoje države.

Kb. Stockholm, 10. jula.

Pri otvaranju prvog svedskog sajma (vašara) u Peterburgu, što je izvršeno u prisustvu kraljevskog para, rekao je kralj: Nije bila mala opasnost, da budemo uvučeni u rat. On se ipak čvrsto nada, da će uzdržati svedsku neutralnost do kraja svjetske drame. Ali ograničenja u životnim navikama nijesu se mogla izbjeći. Svedska se mora pokoriti onome, čemu se ne može izbjeći.

Sadnji turski kabinet potvrđen u svome zvanju.

Kb. Carigrad, 9. jula.

Danas je objavljena carska irada, kojom se prema predlogu velikog vezira zadržavaju članovi sadašnjeg kabineta u njihovim zvanjima.

Ugarski ministar trgovine Szterenyi — barun.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Budimpešta, 10. jula.

Jedan od idućih brojeva zvaničnog lista objaviće kraljevo Svojeručno pismo, kojim se ugarskom ministru trgovine Szterenyiju i njegovim zakonitim nasljednicima podaruje barunstvo s pridjevom Brasso.

Vojna obaveza u Njemačkoj neće biti proširena.

Kb. Berlin, 10. jula.

Ponovno se javljaju glasovi, da će vojna obaveza biti produžena do starosti od 50 godina, što nema nikakvog osnova.

Novi njemački ratni kredit pred Reichstagom.

Kb. Berlin, 9. jula.

Danas je Reichstag uputio komisiji predlog novog ratnog kredita od 15 milijardi, i počeo sa čitanjem predloga o porezu.

Sudbina ruskog vojnog zbora u Francuskoj. — Nedoljni postupak francuske vlade.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Haag, 10. jula.

„Het Vaderland“ piše: Pri odstupu Rusije iz četvornog sporazuma čulo se, da će francuska vlada vratiti u domovinu ruski zbor, koji se nalazi u Francuskoj. Uprkos svih glasova nije se vraćanje Rusi ni do danas izvršilo, nego su oni, šta više, izvrgnuti svim mogućim šikanama.

Produžen period engleskog donieg doma.

Kb. London, 10. jula.

Donji dom je primio u drugom čitanju zakonsku osnovu, kojom se trajanje sadašnjeg parlamenta produžuje do 31. januara 1919.

Engleska i francuska valuta.

Kb. Madrid, 10. jula.

Ogromni napori Engleza i Francuza za poboljšanje njihovih valuta, ostali su potpuno bezuspešni.

Zemljotres.

Kb. Trst, 10. jula.

Seismografski instrumenti ovdšnjeg meteorološkog zavoda pribilježili su juče poslije podne jak zemljotres u daljini otprilike 7000 km. Početak u 12 s. 32' 31", najveće kretanje 0.21 mm u 1 s. 3", svršetak poslije 2 1/2 s.

presecajući ga pogledom, jedva savladajući se a glasom koji je drhtao.

— Ja!... ovaj... jes'... znao sam... utanjio Rafailo.

— Evo, ja ću! grmu Stojadin.

— Pa... ovaj... ne branim!... ušeptrijlo Rafailo, polako razvlači reči a ne skida očiju sa Stojadina.

— Ura!... Ura!... Živeo Stojadin!... Viknu momčadija.

Od jednom umuče svirka, prestade kolo, prekide se pesma i zavladala tišina. Oko Stojadina i Rafaila načini se veliki krug.

Dodjoše i stariji pa kad videše šta će biti, počeo odvrćati Stojadina.

— Nemoj Stojadine!... viču mu jedni. Ostavi se čorava posla!... Prodji se Rafaila!...

— Dela, Stojadine, dela!... Dosta je njegovog!... Osvetlaj obraz selu!... više momčadija.

Stojadin na njih ni glave ne okreće, kao da se to njega ništa ne tiče. On samo čuti i cepti od ljutine. Pogleda samo u Rafaila i preseca ga okom.

— Hvataj!... reče on, i podiže obe ruke u vis.

Rafailo mlitavo pridje i uhvati ga po sredini preko pasa.

— Jesi li uhvatio?

— Jesam!

— Je s' dobro?

— Dobro!...

Sve se u naokolo učitalo. Rekao bih čovek niko i ne diše. Sve se to u oko i uho pretvorilo, i svako u sebi premišlja: šta li će sad biti. Svi su znali dobrog, mirnog i blagog Stojadina, kao i ubojicu Rafaila. I ako su znali da je i Stojadin snažan, opet su svi, naročito stariji streptili za njega.

Na jedanput, neko se progura kroz narod, i pred njih, pognute glave stade Kosana. Ona polako podiže glavu i

Provala u palatu nadvojvotkinje Klotilde u Budimpešti.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Budimpešta, 10. jula.

U palati nadvojvotkinje Klotilde, koja se nalazi na paradižnom trgu u Budimu, izvršena je noćas provala. Jedan je od zlikovaca uapšen. Nadvojvotkinja se nalazi sad u Alcsuthu.

Sa Balkana.

TURSKA.

Englezi u Perziji.

Prema razlaganju „Tanin“-a, u Perziji je znatno porasla engleska opasnost. Neprijatelj, veli list, hoće od Perzije da stvori novu Indiju ili Egipat, i da nas uvijek zagrožava. Politika Turske u Perziji se jedino rukovodi prijateljskom za tu zemlju. Prema Iranu gajimo samo bratske osjećaje. Medjutim postupak Engleza u Iranu ne znači ništa drugo nego pokušaj, da se muslimanski svijet baci u engleski jaram. Pod vidom prijateljstva, Englezi hoće da prodru u srce Perzije, da tu državu unište i da sebi stvore strateški put za napad protiv Turske. Ali će turska vojska, koja se na svima tačkama na istoku borila s neprijateljem, primiti sa Englezima borbu i u Iranu.

RUMUNJSKA.

Kraljev odgovor na adresu senata.

Kralj Ferdinand je izaslanstvu senata, koje mu je predalo odgovor na adresu, držao govor, u kome je u glavnom ovo rekao: Sa osjećajima sreće pozdravljam ponovno prisajedinjenje prastarog moldavskog zemljišta između Pruta i Djestra materijalno i u tom prisajedinjenju vidi moćni izvor nacionalnom napretku. Mirno stanje, odnos prijateljski između Rumunjske i svih država dozvolice nam, da pristupimo radu na liječenju rana zemlje i da ustavnim reformama stvorimo nove i jake društvene i privredne organizacije. Izvršenje ovih reformi će kao neophodnu potrebu, naš hrabri i vrijedni seljački stalež osjetiti, jer ih on s povjerenjem u nas očekuje u široj mjeri.

Grad i okolica

Dnevni kalendar

Danas je četvrtak 11. jula, po starom 28. juna. — Rimokatolici: Pio I., papa muč. pravoslavni: Pren. m. v. Kira i Jovana.

Kinematografi: C. i k. voini kinematograf u Kralja Milana ulici br. 56 (Koleseum); U 6 sati poslije podne predstava za vojnike, a u 8:30 sati uveče opšta predstava. — C. i k. građanski kinematograf na Terazijama br. 27. (Paris); U 6 sati poslije podne i u 8 sati uveče opšte predstave.

Beogradski orfeum u ljetnoj pozornici (bašta „Hotel Takova“ na Terazijama); Početak predstave u 8:30 sati uveče.

Noćna služba u ljekarnama: Od 7. do uključivo 13. jula 1918. višice noćnu službu u Beogradu ove ljekarne (apoteke): Mihič, Stara Crkvena ul. 8; Kušaković, Knežev spomenik 2; Sekulić, Takovska ul. 37, i ljekarna „Crvenog Krsta“ Beogradska ul. 2.

Traže se porodice.

Porodice ovih umrlih ratnih zarobljenika potrebno je, da se odmah jave sudskom odjeljenju opštine grada Beograda, radi izvjesnog važnog saopštenja:

1. Mihajla Dinkovića;
2. Milana Dimitrijevića;
3. Boška Gjorgjevića; i
4. Pavla Gjorgjevića.

milo pogleda Stojadina, jer se beše uplašila za njega. I same su oči njene molile, a i ona tiho prošaputa jednu jedinu reč:

— Nemoj!...

On je samo okom preseče.

— Idi!...

Kosana, pognute glave, tužna kao zgažen cvetak, ode među drugarice.

— E, čekaj sad, da i ja uhvatim, reče Stojadin.

— Vataj! reče Rafailo.

Stojadin sastavi ruke oko njega. Uhvaćeni tako u koštac postojao neko vreme. Svet samo blene i gleda koji će prvi omahnuti.

Prodje još nekoliko trenutaka, ali ni jedan ne omahnu. Tišina kao u grobu. Samo oni koji su bili bliže mogli su čuti neko krcanje, kao kad čovek meša orahe u džaku...

Na jedared ruke Rafailove klonuše i otpustiše se niz telo. Glava se presamiti na jednu stranu, a lice mu obli neko čudnovato bledilo. Postojao tako još nekoliko trenutaka, pa Stojadin pusti ruke, a Rafailo se prostre po ruđini kao proštac...

— Živeo!... Živeo Stojadin!... klicali su svi oko njega, i daljnje malo od uzbuđenja i zapete pažnje...

Stojadin je stajao neko vreme nem i nepomičan. Onda pognu glavu pa i ne gledajući na Rafaila podje. Svet se sa nekim strahopoštovanjem raskloni i načini mu put. Svi i dalje pogledaju na Rafaila i očekuju da se digne, ali se Rafailo i ne mikaše. Samo mu se pokazala krv na nosu, na ustima i na nima.

I osta ležeći — mrtav.

Porota, koja je sudila Stojadinu, našla je da nije kriv. Sud ga je pustio ispod sudjenja.

Cijene u javnim radnjama.

U svima gostionicama, kafanama, krčmama, bakalicama, piljarnicama i ostalim radnjama moraju biti na javnom mjestu izložene cijene kako pića, tako i cijene namirnica, koje se prodaju u toj radnji. Gradjanstvo ima pravo, da se koristi ovim propisanim cijenama i da zahtijeva prodaju po ovim cjenovnicima, u slučaju kada im se ova roba naplaćuje skuplje, nego što je propisana cjenovnikom.

Cirkus za ratnu skrb.

Sinoć je bila prva, gala-predstava, koju je davao cirkus u korist ratne skrbi. Kao što se moglo i očekivati, bio je šator, i ako postavljen za tako kratko vrijeme, dupkom pun gledalaca. Ono, publika nije došla baš sa mnogo očekivanja, jer putnički cirkusi, u opšte uzveši, nemaju bogzna šta da pokažu. Ali ovdje smo bili prijatno iznenađeni. Cirkus, koji stoji pod upravom ratne skrbi, ima odista odličan program. Pojedine umjetničke tačke bile su skroz na onoj površini, kakvo smo navikli da vidimo samo na velikim predstavama cirkusa. Izvajanje umjetnički može se nazvati samo odličnim, a upravi cirkusa pripada neograničena pohvala za razuman sastav prilično velikog programa, koji pri svem tom ipak nije umarao. Životinje, koje su po programu izvodjene, bile su vanredno dobro njegovane i dresirane. Zaseban program čine šale clownova i „glupog Avgusta“, koji su u ostalom, glavne figure u svakom cirkusu. Pojedine tačke pozdravila je publika velikim odobravanjem. Toplo preporučujemo posjetu ovih predstava. — utoliko više, što prihod ide u dobrotvorne svrhe.

Beogradski orfeum.

Danas, u četvrtak, 11. jula, ide cijelo osoblje beogradskog orfeuma da gostuje u Zemunu. Opšte priznati program u Beogradu imaće i tamo potpunog uspjeha. Zbog ovoga je beogradska varieté-pozornica za danas zatvorena. Za beogradske posjetioce stajaće na raspoloženju zaseban brod u 1 sat noću.

Javna prodaja.

Danas 11. jula u 9 sati prije podne izložice se javnoj prodaji, po odluci starateljskog suda, zaostavština poč. Katarine Andjelković, u njenom stanu u Pop Lukinjoj ulici broj 17.

Traže se

Društvo Crvenoga Krsta u c. i k. vojnoj glavnoj guberniji u Srbiji poziva radi primanja nove niže imenovane lica da se jave, ako su u Beogradu lično sa legitimacijom (prijavnom listom), inače da pošlju tačnu adresu i označe najbližu poštu koja prima novac upućenim.

II. g. Bogdanu Jakšiću, podpredsedniku odbora crvenoga krsta u Kruševcu.

1350 Katarina Perić, učit.; 1381 Gjorje Stanković, magac; Stalač; 1389 Dragutin Trifunović, prebijač kola iz Stalača; 1428 Angelina Gjorgjević, učit. iz Gulečeva; 1458 Borisav Petrović, učit. iz Sanca; 1510 Zorka Milorada Miloševića; 1511 Jelena M. Ilić; 1552 Tankosava udova Velje Janičevića, biv. vrtara; 1606 K. St. Vukomanović, fabr. radnik iz G. obodera; 1637 Vukosava Vitomira Nelića, direkt. ekonom. iz Leskovca; 1671 Angelija udova Miloša Gušića; 1692 Kadivka Arangjela Kneževića; 1699 Dana K. Pavlović iz Jagodine; 1741 Milca Gjosić, senzalica, Brus; 1747 Porodica B. Markovića; 1808 Hristina C. Balić iz Kruševca; 1821 Novka Bogdanović iz Venčine preko Pavla Stankovića, kovača; 1885 Mara Živković; 1907 Stavan Petrović, muzikant, Aleksandrovac; 2137 Kristina udova Marka Petrovića; 2156 Mara udova Jeremije Tošića; 2172 D. a. Cvetka Petrovića; 2277 Marijo'a Svelo O. njanovića; 2295 Milka M. Ilić, učit. iz Tetova; 2381 Ruža Vasiljević, Mandrić; 2262 Kosara udova Živojina Popovića iz Aleksine; 2587 Mihajlo Nikolić iz S. pića; 2605 Kosta Damijanović, želj čin. iz Aleksine; 2763 Stanka Mil. Davidović iz Goratiće preko Leke Protića, trg. Guča; 2775 Petrija udova And. Životića — Ropočev preko Živana Marića trg. Sopot; 3494 Mičeva Marka Pavlovića, ma. venog lekara; 3534 Draga Milojević, pošt. čin. Kruševac, Denkmals'r. 18; 3544 Stanica Z. Božidara Petrovića — Dom. šljanca; 3545 Ivanka Zdravka Velovića iz Kruševca; 3556 Olga N. Dinić; 3850 Petar Gjorgjević, biv. pred. opštine, Vrnjci; 3889 Julka Živka Petrovića — Vrh. kovića, monop. blag.; 3898 Stanica Mil. Gjorgjevića, Verling s'r. 2, Kruševac; 3987 porodica Milana Laske, vojnog apotekara; 4082 Neda Hić žena Veljka, željezničara; 4085 Persija G. S. Jvić, Bras.

III. g. Gjoki Gjorgjeviću, sudiji, Beograd Vidinska 28.

Stana M. Jovanović iz Ripnja; Jo. ka N. Vesović i Anka D. L. Nikolića.

Vijesti iz Hrvatske i Bosne.

Dar Njegovog Veličanstva srpskoj porodici.

Čitamo u „Sarajevskom Listu“: Njeg. c. i kr. apostolsko Veličanstvo blagoizvolelo je premilostivo pokloniti iz Previšnjih privatnih sredstava bračnome paru Dragu i Nikoliji Djukanović iz Obada, kotar Srebrnica — koji imaju sedam sinova i

svi sedam služe u vojsci — novčanik dar od 500 kruna, a kao spomenznak jedan srebrni pozlaćeni broš, ukrašen Previšnjim inicijalima.

Bračni par Drago i Nikolija Djukanović, seljaci su srpsko-pravoslavne vjere. Svako od njih ima preko 60 godina, a svih njihovih sedam sinova služe u vojsci. Najstariji sin Nedjo rođen je 1879., Jovo godine 1884., Milan godine 1886., Vojin i Svetozar obojica godine 1887., Vladimir godine 1892., a najmladji Sekula godine 1895. Peticarica od to sedam sinova su oženjeni, a trojica u aktivnoj vojnoj službi. Obitelj Djukanović sastoji se od sedamnaest glava, ne brojeći sinove, koji su u vojsci. Ona živi u skromnim materijalnim prilikama.

„Španjolska bolest“.

Naši su čitaoci već čuli iz raznih vijesti, koje smo donijeli u „Beogradskim Novinama“ za tzv. španjolsku bolest, koja se posljednjih dana rasirila po svojoj Evropi, a čini se, da njo mimoišla ni nas ovdje u Beogradu. Stoga će, držimo, biti od interesa, ako o toj bolesti donesemo neke zanimljive detalje.

Francuzi se o ovoj bolesti šale pa kažu, da je to najotmjenija bolest, to p. riski list „Ouvro“ piše, da je danas izvanredno moderna. Dalje taj list p. šaljivo, da sada u Francuskoj spada upravo u dobar ton, da čovjek imade španjolsku bolest. Ko se ne može pohvaliti, da ju je imao, ne može se smatrati pravim sinom mode. Čovjeka koji glava, hvata ga nesvjestica i neka umornost tijela, pa odmah zaključuje, da ima španjolsku bolest. Nije opasna i čovjek, koji nešto drži do sebe, mora je preboljeti. Čovjek to zna, a opet može da imponira svim svojim poznanicima, koji ga pohode i iskazuju mu svoje saučesje. Ali u sebi guji bez razloga sumnju, da se njegovi poznanici nadaju, da bi i oni ovim pohodom mogli steći tu otmjenu bolest. Bolesnik je iskren, pa rado izjavljuje, da svoje bolesti nije dobio opećenjem s visokim ličnostima, a ne zna, da li su je i drugi dobili iz blizinskih krugova i iz kojeg kraja Španjolske, ali zna da nj gova bolest poječe iz Barcelone, jer ju je dobio od končara, koji je doputovao iz Barcelone, a koji je imao strašnu hunjavu. Taj mu je konobar u isto doba dao i dva pivovena franka. — I u B. u je sila svijeta oboljelo od influence, koja je slična španjolskoj bolesti. Profesor dr. Izidor Fischer misli, da se to radi o običnoj influence, koja je valjda došla sa zapada, jer se je najprije pojavila u Münchenu, pa u Nürnbergu i Berlinu, a onda došla u Beč, te se sad pojavljuje i u Budimpešti. Kako se iz vijesti doznaje, potkula je iz Španjolske. Ali se ta bolest ne može smatrati kao „španjolska“, nego samo kao obična influence, kojoj naravno pogoduju sadašnje vremenske prilike. On misli, da se to sigurno ne radi o španjolskoj bolesti, nego o takozvanoj seobi influence, koja se najprvo opazila na zapadu Evrope. Takve su se seobe influence — dogadjale posljednjih stoljeća češće. Posljednja je bila godine 1892. Bolest se razvija normalno i može se nazvati neoznom. Naravno može se desiti i teških slučajeva. Protiv ove influence nema drugu zaštitu, do one, kad se čuvamo od drugih zaraznih bolesti. Ne smije se dolaziti u dodir s bolesnikom, a dobro je i u tramvaju nositi rukavice, da se ne prenese klica bolesti. — U Budimpešti se je pojavilo petnaest slučajeva te bolesti u vojarnama i zarobljeničkim taborima. Bolest počinje s velikom groznicom i katarom grla. Svi su slučajevi izliječeni za dan do dva dana. — U Münchenu je bilo bolesnih od te bolesti više od 1500 duša, osobito radnika i radnica. Vrlo je mnogo osoblja od tramvaja oboljelo, a tako i telefonisti, pa bi daljnju širenje bolesti moglo smetati telefonskoj službi. Oboljelo je također i mnogi policista.

Iz drugih gradova javljaju o toj bolesti: Tako je 4. o. mj. ona pohodila i Zagreb, a prije neki dan i Sarajevo. Ni nas u Beogradu, kao što smo u uvodu spomenuli, čini se, da ova bolest nije minula, jer su se mnogi ljudi tužili na iznemoglost, glavobolju i kijavicu. No gerih posljedica nije bilo, a neće ih ni biti, jer ta bolest nije opasna, pa bolesnik u malo dana opet potpuno „dodje k sebi“. Ovo neka služi za umirenje svima onima, koji se boje, da bi od ove bolesti mogli još oboljeti.

Mjesec juli.

U Hrvatskoj zovu taj mjesec, naročito u književnom jeziku, „srpanj“. Narod ga zove također „ilinskim mjesecom“ (v. Broz-Iveković) U Hercegovini, Boki i Crnoj Gori ga zovu „ilijstak“, t. j. mjesec Ilijin. Latinsku riječ „jul“ (ili „julij“) usvojili su svi evropski jezici. Stari su Rimljani zvali taj mjesec „quintilis“, jer je bio peti u godini. Markantonije ga je prozvao „julom“ po Juliju Cezaru, i tako je to ime ušlo u kalendar, počevši od one godine, kad je Cezar bio smaknut t. j. od godine 44. pr. Isusa. Prva je francuska revolucija pokrstila juli u „mesidor“, a Napoleon I. vratio mu je opet staro ime.

Jul ima 31 dan. To je sedmi mjesec u godini i najtopliji. Nesnosno je „ilinsko sunce“ — tako narod zove njemački „Hundstage“ (pasje dane). U juli je ljeto u svome napunu: bude obično suho i sparno, jer rijetko kad padne kiša. (Ove je godine medjutim barem u Beogradu bilo obratno! Op.

Ur.). Ovoga mjeseca sunce mijenja „znak“: ono stupa u znak lava, 23. jula u 5 s. i 52 m. poslije podne. Od 1. do 31. razlika je u duljini dana velika: za čitave 54 minute! Dani su sve kraći, a noći sve duže. Mjesec se mijenja pet puta: dvaput u ponedjeljak, a triput u utorak, i to: 1. u 9 s. i 43 m. prije podne ulazi u posljednju četvrt, 8. u 9 s. i 22 m. prije podne bude mlad — oba su ta dana ponedjelji — 16. udje u 7 sati i 25 m. prije podne u prvu četvrt, 23. u 9 sati i 35 minuta uveče bude uštap, a 30. u 1 sat i 50 minuta ujutro udje opet u posljednju četvrt. Sva su ova tri posljednja dana utorci.

Ovaj je mjesec obilan blagdanima. Muslimani ih imaju ove godine najviše, a rimo-katolici najmanje. Kod ovih imade samo jedan blagdan: sv. Ilija, zaštitnik Bosne i Hercegovine (Slavi se samo u Bosni. Op. Ur.). On pada 20. jula. Kod srpsko-pravoslavnih su dva: Rođenje Jovana Krstitelja — Ivanjdan — koji pada 7. jula, ili po starome 24. juna, i apostoli Petar i Pavle, 12. jula, ili po starome 29. juna. Muslimani imaju 6. jula, 27. dan Ramazana, Lejleikard, a 10., 11. i 12. jula — t. j. 1., 2. i 3. ševala — Bajram (Idi fitr). Jevreji svetkuju pustom 18. jula 9. aba Razorenje hrama, a 24. jula — 15. aba — imaju Radostan dan.

Kao god što je juli obilan kalendarom blagdanima, tako je — dapače srazmjerno u većoj mjeri obilan i državnim narodnim blagdanima. Ništa manje no „devel“ država slavi ovoga mjeseca svoje narodne svetkovine. U Kongu se slavi 1. jula kao spomen, kad je Kongo proglašen državom. U Venezueli slavi se 5. jula kao spomen proglašenja nezavisnosti. U Argentini slavi se 9. jula kao spomen pri-sege na ustav. U Crnoj Gori je 12. jula (sv. Petar) narodni blagdan. U Francuskoj slavi se 14. jula kao spomen osvojenja Bastille. U Španiji je 21. jula rođendan kraljice majke, a taj se dan slavi kao narodni blagdan. U Belgiji se slavi tri dana: 21., 22. i 23. jula, jer je tih dana bila proglašena nezavisnost Belgije, a kralj Leopold I. postao je kraljem. U Liberiji slavi se 26. jula također kao spomen proglašenja nezavisnosti. I najzad s istoga se uzroka i u Peru slavi 28. jula.

U ovo ratno doba najlakše je podnijeti mjesec juli jer se ovoga mjeseca preporučuje — veći radi samoga zdravlja — sasvim umjerenosti jesti i čuvati se osobito od teških jela i pića, koja uzrokuju mnogu paru i toplotu u tijelu i u organizmu za varenje. Treba paziti na voće i ne jesti ga previše. Čovjek navuče na sebe mnoge bolesti u julu baš stoga, što se „naždere“ voća. Treba se često kupati u tekućoj vodi, ali pri tome red ti je p. ziti, da nijesi utoran. Od prekomjerne spavanja treba se čuvati i uzdržavati. To je čovjeku poteško, jer mu se baš ovaj mjesec — kao za inad — neprestano spava. Ali treba znati, da je znanost utvrdila, da je u julu prekomjerno spavanje nezdravo.

Na koncu ćemo donijeti neka suvjerja i gatanja o mjesecu julu, ne valjda s namjerom, da u to čitalac vjeruje, već prosto radi „kuriozita“ i zabave radi. — Koja se muška djeca u julu rode, kažu, biće odana ženama. Ako ih se dade na nauke, uspijeće. Biće pametni, trpeći i ranoranjoci. Deduše, naći će ih bijeda, ali će se izbaviti, pa će onda u miru živjeti. Kao starješine, biće ljubezni, a laž se ne će o njima ni čuti ni primati. Poći će u tuđinu, oboljeti i jedva će ostati živi. — Ženska djeca biće — vele — mudra, pobožna, vitka i rječi. Biće žestoke prirode, ali spram stranih ljubazna i imade lijpu sreću. — To nije narodno, već astrološko gatanje, kao god i ovo: mjesec juli ima dva „nesrećna“ dana: 17. i 21. Ko se u te dane rodi ili vodio, taj je (tobože) kratkog vijeka; ko se u te dane razboli, taj će teško mukom iznijeti glavu; ko se u te dane ili seli ili promijeni službu, toga — vele — nesreća čeka; a ko u te dane poslove vodi, taj će iznijeti tužni kraj. — Babuštine! Jer astrologija nije znanost, i ako je drugim znanostima mnogo pridonijela.

Pabirci

SAVRŠEN SUPRUG.

Jedan engleski list uputio je jednom na svoje čitaoce pitanje o tome, koje osobine treba da ima jedan savršeni suprug.

A. Hamilton, sekretar udruženja za poboljšanje zakona o razvedenim supruzima, ovako je odgovorio na to pitanje:

„Za jednog savršenog supruga njegova žena treba da bude najbolja, najlepša i najotmjenija dama na svetu, i on treba svaki put kad dodje kući nju da pozdravi sa onoliko isto poštovanja sa koliko pozdravlja kakvu nepoznatu damu koju prvi put upozna. On dalje u važnim pitanjima treba da bude energičan i svoju ženu treba da umi mirno i jasno da ubedi u pravilnost svoga mišljenja.

U sitnicama treba da popušta, ali u krupnim stvarima treba da je nepokolebljiv, jer inače njegova žena bi izgubila respekt prema njemu,

Osiguranje VIII. ratnim zajmom

Muž treba uvek da ima dobar apetit, a kad mu se neko jelo ne dopada, ne treba to da pokazuje ljutnjom. Isto tako, treba uvek da se divi novim haljinama svoje žene, pa makar mu se ne dopadale. Ali naročito treba da pazi da uvek primeti kad njegova žena nešto novo obuče.

Dalje, muž treba da bude dobar kozer, da se razume u svakom pitanju, da zna po nešto o literaturi i o umetnosti. Jednoj ženi ništa nije neprijatnije nego kad vidi da u jednome društvu gde se govori o literaturi i o umetnosti njen muž mora da čuti. Najzad, muž treba svakoga dana da svojoj ženi napravi po nekoliko komplimentata o njenoj lepoti. Njega to vrlo malo staje, a njegovoj ženi to ogromno godi.

Jedan skeptik i veliki flegmatičar, neki Alfred Gardon, rekao je o tome pitanju ovo:

„U svojoj dugogodišnjoj „bračnoj praksi“ došao sam do iskustva, da suprug najbolje čini onda kad svoju ženu pusti da slobodno ide svojim putem, i po mome mišljenju to je najbolje za svakoga muža“.

Kako se uzme! M.

Šifrice o „kulturi“ sporazumnih sila.

Zvijerske požude jednog američanskog časnika.

Njemačkim listovima pišu sa zapadnog fronta: Da su bijela i šarena braća sila sporazuma napadali njemačke ranjenike, pa ove iz zvjerski zlostavljali, već je ponovno dokazano i očevidcima utvrđeno. Sad su i Amerikanci, tek što su stigli na front, u prvom redu njihovi časnici usvojili ovu kolonijalnu francusko-englesku podlost. Slijedeći slučaj dokazuje, koliko se malo u pogledu morala i od Amerikanaca imade očekivati.

Neki grenadir iz Gornje Šleske bijaše teško ranjen prilikom jednog uspješnog izviđačkog pohoda, a pored njega ležao jedan Amerikanac, ranjen u trbuh, koji daje od sebe znak, kad je pokraj njih prolazila jedna američanska izvidnica, sastojeca se iz jednog časnika i jednog prostog vojnika.

Kad je američanski časnik opazio njemačkog vojnika, on pade u takvu jaroš, da je oyoga nepromišljeno htio svojim revolverom ubiti, i ako je po iskrvavljenim nogama njemačkog vojnika vidio, da je isti teško ranjen. Samo molbama ranjenog Amerikanca, koji je lično iskustio i vidio, kako su s njim drugarski postupali Nijemci, kao i odupiranju onog drugog američanskog prostog vojnika, koji je govorio njemački, ima se zahvaliti, da je časnik već napeteni revolver spustio. Ali ovi nisu mogli spriječiti, da američanski časnik teško ranjenog njemačkog grenadira udarima noge odgurne na zemlju sa njegovog ležišta i da ga s podsmjehom ostavi njegovoj sudbini. U veče je jedna njemačka časnička izvidnica prelijela ranjenog grenadira u svoje linije, ali je njegova rana nečovječnim postupkom američanskog časnika bila toliko povredjena, da su mu u poljskoj bolnici morali odsjeći jednu nogu.

„Baralong“-ubice i mnogobrojni francuski mučitelji njemačkih ranjenika stekli su u ovom „gentlemanu“ iz Amerike dostojnog druga.

Zarobljenički logor u Vadelaincourtu.

Izmijenjeni pišač B. piča o tom zarobljeničkom logoru, koji se nalazi nekih 18 kilometara iza Verduna, ovo: Prije svega nismo imali vode, jer nam je ova jedva stizala za kuvanje. Zbog toga smo često morali ići na rad bez doručka. Naše rublje smo mogli najviše svakih šest ili osam nedjelja jedanput oprati. Iz praćetka smo morali stanovati u malim kolibicama od pletera i blata, koje su u kišnjim danima bile pune vode. U kamenom majdanu morali smo obavijati odveć teške poslove, a kad smo tamo od kiše bili skoro mokri, ne dadoše nam ni ogrtače ni štose slično, već moradosmo u takvom stanju da provedemo noć u vlažnim ladnim kolibicama. Obuće je bilo tako malo, da je polovina drugova išla zimi u nanulana na rad, uslijed čega su im se noge posmrzavale. Prijave za bolovanje nisu uzimane u obzir. Pionirski časnik, koji je vodio nadzor, rekao je: „Neka propadnu njemačke svinje, da s nama ne vod' više rat“.

Francuska kultura

A. Grin: DAN ODMAZDE (Nastavak).

„Pošto vam je za rukom da zabašurite onu biljegu na ruci... ili da li se može ipak može poznati?“ zapiša pukovnik strogim glasom pošlje izvješnog četa. „Znate, našta ste se zakleli, pa eto sada bijedna kukavica, ako samo i j dan čas oklijevala, da ispunite svoj zavjet, kada vam ja kažem, da je za to kucnuo čas. Pokazite mi ruku, da vidim, da li se onaj znak još može poznati.“

No Thomas Dalton nikako se nije obazirao na ovaj zahtjev i samo je još jače stisnuo lijevu ruku u pesnicu.

„Ma jelte, da niste mislili, da će te ublažiti i unaci pravednoj kazni time, što ste me svojim iskazom oslobodili za tvora?“ nastavi Deering. „Od kud vi u ostalom da se baš onoga časa nadjete oko Whiteove kuće?“

„Bio sam vas u oči toga dana opazio među svjetinom; odmah sam srušio, šta smjerate, pa sam htio omenuti svoga nekadašnjeg druga — no bilo je već do kasno... Već je bila pala žriva vaše osvete.“

„A jeste li mislili, da ću ja u znak zahvalnosti za ukazanu mi pomoć odustati od namjere da izvršim pravednu osudu?“

„Nisam; poslušao sam samo glas svoje savjesti.“

„Oho! Vaše savjesti?“ odgovori Deering uz podrugljiv smjeh. „Gle, nešto ste mi se propoštenili u toku godina.“

Ovaj njegov podsmejh razdražio je Daltona do bjesnila. „Ma šta hoćete vi? Mislite li da je iz moje duše išezla svaka iskra poštenja i plemenitosti samo zato što sam nekada prije dugo godina, na jeran gladiju u oči, ranjen izvršio ono kobno djelo? Eto, vaša savjest nije opterećena, ali ipak zakl o bili se svenogućim Bogom, koji evo sada nad nami pušta gromove, da danas u mojim grudima ima mnogo više ljubavi prema svemu što je dobro i sveto nego li što u vašima. Ta zar može još znati za poštenje i plemenitost čovjek, koji punih dvadeset i pet godina ne misli ni na šta drugo nego samo na groznu osvetu?“

„Vi bi ste na protiv trebali da priznate svoju blagost i strpljivost, kojim sam vas dugo godina pošteđio od kazne za zločin, kojim ste mi vi oteeli sve, što sam ja na ovoj zemlji volio.“

Posljednje brzojavne vijesti.

DOGADJAJI U RUSIJI.

Veliki knez Mihajlo stupio na čelo protivrevolucionaraca. Bern, 10. jula.

Po „Temps“-u slavio se veliki knez Mihajlo na čelo protivrevolucije i primio je na poklonjenje kazake. Po „Matin“-u je veliki knez naimenovao zapovjednicima protivrevolucije generale Aleksejeva, Kornilova i Kaledjina. Burcev poziva sve prognjene, da se radi spasa Rusije okupe oko velikog kneza.

Pobjedonosno nastupanje sovjetskih trupa protiv Čeho-Slovaka i Kazaka. Kb. Moskva, 9. jula.

Listovi javljaju, da u pravcu Jekaterinenburg — Čeljabinsk sovjetske trupe pobjedonosno nastupaju protiv Čeho-Slovaka i Kazaka. Isto tako sovjetske trupe pobjedonosno nastupaju i u pravcu Tobolska.

Englesko-ruski sukob.

Stockholm, 10. jula.

U petrogradskim političkim krugovima prate sa uzbuđenom napetošću dalje razvijanje sukoba, do koga je došlo između Engleske i Rusije zbog iskrcavanja engleskih trupa na mürmanskoj obali. List „Izvestija“ piše: Strani nametljivci nastupaju na našem zemljištu kao na svom vlastitom ne osvrćući se na proteste ruskih vlasti. Ne smijemo se stoga čuditi, ako se ruski radnici i seljaci spremaju, da ove nametnike silom protjeraju. I naša strpljivost imade granica.

10.000 Srba i Francuza iskrcano u Arhangelsku. Kb. Moskva, 10. jula.

Listovi javljaju, da se 26. juna u Arhangelsku iskrcalo 10.000 Srba i Francuza. Zapovjedajući general izjavio je, da imade zadaću zaštititi grad i zemlju od prepada njemačkih ratnih zarobljenika.

Njemačka potraživanja od Rusije.

Berlin, 10. jula.

„Vossische Zeitung“ reprodukuje vijest „Našeg Slova“, po kojoj opšta svota javno pravnih i privatno pravnih potraživanja, koju Njemačka potražuje u ovom ratu od Rusije, iznosi 7 milijarda rubalja. Njemačka dalje prema toj vijesti zahtijeva, da se to tražbine moraju u najskorijem vrimenu likvidirati.

živanja, koju Njemačka potražuje u ovom ratu od Rusije, iznosi 7 milijarda rubalja. Njemačka dalje prema toj vijesti zahtijeva, da se to tražbine moraju u najskorijem vrimenu likvidirati.

SA TALIJANSKOG BOJIŠTA.

Englesko priznanje austro-ugarske snage. Zeneva, 10. jula.

Vojnički saradnik „Matina“ saznaje, da Talijani ne će preduzimati nikakve ofenzive preko Piave, pošto austro-ugarske trupe raspolazu još sa dovoljno pričuva, da takve ofenzivne talijanske akcije spriječe, šta više, da i same na planinskom frontu prijedju u napad.

KANDIDATI ZA POLJSKI PRIJESTO Berlin, 10. jula.

Po „Berliner Tagblatt“-u je pitanje, ko će da bude kralj Poljske, opet stiglo na površinu. Za to se mjesto spominju pet kandidata i to: princ August Wilhelm pruski, nadvojvoda Karl Stjepan, vojvoda Albrecht Eugen württembergški, princ Friedrich Christian saksonski, princ Ćiril bugarski.

Odgovori uredništva.

G. M. J. K. — Mi se ne sjećamo, da smo primili ikakav Vaš „spisak“. Pošaljite nam stoga ili duplikat, ili se — ako se stvar tiče oglasnog dijela — obratite na administraciju. Pozdrav!

ERSPOZITURA PESTANSRE-UGARSKE KOMERCIJALNE BANKE u Beogradu — Knez Mihajlova br. 50. Specijalno odjeljenje za šiljanje novaca ratnim zarobljenicima i interniranima.

Osnovna glavnica i pričuva 232,000.000 kruna.

POZIV NA UPIS AKCIJA.

Potpisani osnivači riješili su 2. juna 1918. da osnuju jedno akcionarsko društvo pod firmom „Šabački Kreditni Zavod“, sa akcionarskim kapitalom od K 250.000 sastojeci se iz 2.500 komada akcija po 100 K. Ovo osnivanje odobreno je od V.G.G.S. odj. 8/a br. 3835/1918. godine.

Javni upis akcija počinje 1. jula 1918. i traje do zaključno 15. avgusta 1918. 6 sati poslije podne u kancelariji predsjednika opštine šabačke.

Svi se oni, koji su voljni da akcije upišu, pozivaju, da u tu svrhu dođu na određeno mjesto.

Prilikom upisa akcija ima svaki akcionar potpuno uplatiti vrijednost akcije, a osim toga još po 2 K od svake akcije.

Izvod iz pravila zavoda

koja su potvrđena od strane V.G.G.S. odj. 8/a br. 3835/1918. godine.

Cl. 2. Ime je društva srpski: „Šabački Kreditni Zavod“; njemački: „Sabacer Kreditanstalt“.

Cl. 4. Firmu potpisuju punovažno dva člana upravnog odbora ispod štambiljem utisnutog imena društvenog.

Cl. 6. Trajanje društva određeno je na 25 godina.

Cl. 7. Osnovni kapital „Šabačkog Kreditnog Zavoda“ iznosi 250.000 K, podijeljenih u 2.500 akcija po 100 K.

Cl. 29. Upravni odbor sastoji se iz 7 članova, koje bira skupština iz redova akcionara na 2 godine.

Cl. 38. Nadzorni odbor sastoji se iz 5 članova, koje bira skupština iz redova akcionara na 2 godine.

Cl. 49. Redovna skupština akcionara ima se držati u toku prva tri mjeseca u godini.

Pravila se stavljaju svakome na uvid u kancelariji predsjednika opštine šabačke. Šabac, 26. juna 1918.

OSNIVAČI:

37935

Gjura Popov, predsjed. opšt.

Boža S. Ivanović, trg.

Nikola Mitrović, trg.

Dušan J. Sokić, trg. izv.

Dr. Milan Dan. Orelj, adv.

Rafael Papo, trg.

Joca Tufegđić, trg. izv.

Rista A. Gjurdjević, trg.

Andrija Sirovica, ekon.

Nikola Vučković, trg.

Ljubomir Maksić, gost.

Živojin Janjić, gost.

Jakov Vukosavljević, trg.

Obuće!!!

ZENSKÉ visoke, plitke na vez i isječene (dekolte)

MUSKE visoke; i

DJECE u svim veličinama od boksa i ševroa, a do-

brog materijala uz umjerene cijene preporučuje

STOVARIŠTE RADOVOJ SAVIN I DRUG

Beograd, Knez Mihajlova ulica 7 do „Cara“ 1175

G. i kr. sresko zapovjedništvo i grad. komesarijat u Beogradu.

Exh. Nr. 4108/1918.

Obiava.

U smislu §. 1. naredbe vrhovnog vojnog zapovjednika od 10. aprila 1918., naredbeni list broj 10, postavljeni nadzor nad tvrtkom Rudolf i Žiga Feldmann u Beogradu, Vuka Karadžića ulica 8, ukida se temeljem naredbe vrh. vojne gubernije odjelj. 8/a. br. 4056-1918. od 22. juna 1918. 38196

ODREĐABA NAREDBE O RASVJETI

možete se držati, a da ne umanjite učinak osvjetljenja, ako upotrebite 992

TUNGSRAM POLU-WATT-LAMPE

sa 25, 40, 60 watta potroška struje.

Dečije dresine i velosipedi

1194 I. Elektro-Mehaničkoj radionici Milutina S. Markovića, Terazije Nr. 8 u dvorištu.

Protiv provala je jedina sigurna i potpuna zaštita

„VIKTORIA“ KLJUC

Svjetski patent. Svatko ga može upotrebiti odmah i lagano za svaku bravu vratiju. Može se dobiti u svakoj boljoj trgovini željezom. Jedino proizvođač: „Viktoria“, fabrika sigurnosnih brava i bravarske robe SINGER & ZOLLMANN, Budapest, Keriš utca 28. — Glavno zastupstvo za Hrvatsku, Slavoniju, Bosnu, Hercegovinu, Srbiju i Bugarsku: Adolf Rem, Zagreb, Trenkova ulica 12

RASPORED za:

C. i kr. vojni kino od 10. do 12. jula 1918.

Akrobati.

Tragična misija drama u tri čina.

Čije je dijete? vesela igra u tri čina.

Ulaznice važe kao propusnice (Passierschein).

C. i kr. građanski kino od 10. do 12. jula 1918.

Vampir na jezeru.

Očitovanje ljubavi uz zapreke komedija.

U sjeni sreće drama u tri čina.

Stranputicom do cilja vesela igra.

Javljam poštovanim putnicima, prijateljima i poznanicima, da sam svoju radnju, u kojoj sam prije ovog rata radio

Hotel Bosna na Zabrežju

renovirao i ponova počeo u istoj raditi.

Radnju sam snabdeo dobrim vinom i domaćom kuhinjom. Cijene umjerene, usluga tačna, što je poštovanim putnicima već iz ranije poznato.

Moli za posjet, Uroš S. Popović, hotelijer, Zabrež.

A-3230

Izveštavamo srodnike i prijatelje, da će mo našem milom

† Dimitriju-Miki J. Pelivanoviću

trgovcu, umrlom zarobljeniku u Ašahu,

davati godišnji pomen 29. juna u 10 sati prije podne u parašinskoj crkvi. Molimo srodnike i prijatelje, da prisustvuju ovom tužnom pomenu. Paraćin, juna 1918.

Ožalošćeni: majka Neda J. Pelivanović; sin Mića; braća: Milan i Anta; sestre: Saveta, Kaja, Ljubica, Ana; zetovi: Mihajlo, Vasa; sestrići: Miloš, Znanika, Momčilo, Miodrag, Julijana i Mica. 38194-8

Potreseni iznenadnom smrću milog nam, plemenitog i rijetkog druga, roditelja, oca, brata, zeta, tasta i predobrog deke-dekice

† Nikole Dj. Gavrilovića

poreznika sreza Kragujevačkog,

koji je još 4. januara 1918. g. preminuo na Korzici u Ajačiu, daleko od dobrog druga i mile dece, čeznući i brinući za njima. Ovom prilikom izveštavamo rođake, prijatelje, drugove i poznanike pokojnikove i naše, da ćemo 13. jula u 11. sati prije podne u Novoj crkvi, davati šestomjesečni parastos, moleći ih, da prisustvuju ovom tužnom pomenu. Kragujevac, juna 1918.

Ožalošćeni: supruga Milka; sinovi: Vojislav, činov. kvarta viračar, i rezervni narednik; Miloš st. medec; Borivoje gimnaz. VII. razr.; kćeri: Katarina nastavn. gimnazije, Aleksandra učit. udova pok. Živoina Vojnovića nastavn. Dojranske gimnazije; Julijana kand. nastavn. ženskog rada; Ljubica učenica; sestre: Stanija, Marija i Živka; zetovi: Živko J. Joksimović, direktor prijepoljske gimnazije; Laza Ćirić ekonom; tasta Sava A. Nikolajević udova; snajha Mila; dekina deca: Miliivoje—Lale, Moma i Stobdan i ostala mnogobrojna familija. A 3231-8

Izveštavamo prijatelje i poznanike, da će mo našoj miloj i dobroj majci

† Ruži Dedakin

davati polugodišnji pomen u subotu 13. ovog mjeseca u 11 sati prije podne u crkvi svetog Nikole na Novom Groblju.

Beograd, jula 1918.

Ožalošćeni: sin Aleksa, kći Darinka, snaha Ana i ostala rodbina. 38189

Sa bolom u duši izveštavam srodnike, prijatelje i poznanike, da ću mojoj miloj i nikad neprežaljenoj jedinjoj sestri

† Nataliji

bivšoj nastavnici ženske gimnazije

davati polugodišnji pomen u subotu 13. jula u 11 sati prije podne u crkvi Sv. Nikole na Novom Groblju.

Ožalošćena i nesretna do groba sestra

Kaja M. Djordjević. 38195

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihailo ul. 38

Najnoviji Bazari mogu se dobiti u KNJIZARI "NAPREDAK" BEOGRAD, Kralj Mihailova ul. 38.

Dentista F. B. Brill - Beograd. - Makedonska ulica broj 5. (do pošte) "Amerik. specijalista".

"ZUBE" vještacke u zlatu i u kaučuku samo se u moma ateljeu izrađuju po najboljem originalnom americkom sistemu. Primam od 8-12 i 3-6. Nedjeljom od 9-11.

ZUBNI LEKAR KRISTINA ORLUŠIĆ Ord. od 9-12 prije podne. I od 3-6 poslije podne. Beograd, Terazije br. 9. I. sprat. 38205

Kupovine i prodaje. Imam na prodaju jednu emaljiranu kadu kompletnu sa kromom za grijanje vode i tušom, dvije ukrasne veće bronzane peći, podne za grijanje veći odjeljenja. Uptati kod Milana liča, ličara, Dečanska ulica 4. 38146-2

Veš, čaršave, odijela, kupujem uz dobru cijenu. Obratiti se u Birčaninovo ulici 20, svako prije podne od 8-12 sat. 38143-2

Zbog seljenja prodaje se dobro iduća radnja, za ženske vrlo sposobna. Adresa u administraciji "Dobro iduća radnja 1100". 38151-2

Kasu Nr. 2 sa ispravnom stanju, prodaje se odmah. Za adresu se izvijestiti u elektro-tehničkoj radnji Nanke i Vukovića, Tezije. 38180-2

Kupujem stare knjige biblioteke uz najbolju cijenu. Antikvarnica S. Debeljevića, Makedonska ulica 26. 37913-2

Trgovina Jovana Bene Saborna ulica 62 ima na stovarištu veliku partiju lijepe zelene galice i istu prodaje na veliko, pakovanu sanducima od 60-120 kgr. 38070-2

Prodaje se jedan namještaj. Adresa u administraciji pod "8. St. 1112". 38201-2

Pripela je veća partija grva za gorivo jasenovih i cerovih, na savsko pristanište, odakle polaze ladje za Sabac i Zenku. Gradjanstvo može svoju potrebu za ziniu već sada podmiriti. 38207-2

Namještenja. Služavka potrebna je za cijeli kućevni posao. Javiti se Terazije 34, ti. sprat, lijevo. 38145-3

Sluškinja ili bednerka, vječna svima domaćim poslovima, traži se. Stupiti može odmah. Plata dobra. Uptati u radnji Braće H. Gabaja, trg. Knez Mihailova ul. 33. 38185-3

Dobrog retušera treba fotografski atelje Mandlovića, Kralj Milana ulica br. 7. 38130-3

Trebam služavku mladu ili stariju. Prijaviti se Mihajloviću; Kralj Milana ulica 84. 38203-3

Krojačku radenicu za duže vrijeme potrebne jedna radionica. Plata je po sposobnosti. Obratiti se u Uskockoj ulici 4, preko od J. Pavlovića. g.3

Traži se gospođa ili djevojka, koja govori njemački ili mađarski za dva liča. Javiti se: Resavska ulica 20, Doktor Levaj 38199-3

Milivoje J. Sjenicki izvještava rodjake, prijatelje i poznanike, da mu svu prepisku od sada upućuju na adresu Milivoje J. Sjenicki, Case 4489 Servette, Geneve (Suisse).

1210

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite meovim putem, jesu li živi, jer se godinu dana ne javljaju i to: Manojlo Stranjaković, podnarednik bolnički II. (uzičke) rezervne bolnice, iz Gorjani; Stanislav Savić, redov 1. čete, 4. bataljona, 17. puka i Petar Savić, redov 2. čete, 4. bataljona, IV. puka, II. poziva, iz Gorjani;

Radenko Lazarević, komordžija V. brdske baterije, II. poziva, iz Sevojina; Luka Miković, komordžija IV. odjeljenja provijant kolone, iz Buara; Milorad Stefanović, vozar 1. gradske baterije, niški odred (pošta 216 ili Bizerta), iz Zaglavka;

Mihailo Lukić, vozar municione kolone III. odjeljenje I. poziva drinske divizije, iz Zlodola;

Mladen Vujašević i Mladen Čoldović, redovi 4. čete, 2. bataljona, IV. puka, I. poziva, iz Sirogajna; Dobrosav Radojičić, redov 4. puka, 4. čete, 4. bataljona, II. poziva, iz Gostinice; Milorad Marković, vojnik pri brdskom artiljeriji, puku, pošta 315, iz Obaj Gore;

Djordje Djurić, dobrovoljačka četa, 4. puka, I. poziva, iz Zaovine; Radomir Jović, redov 4. čete, III. bataljona, 4. puka, II. poziva, iz Seče Reke, nije se javio nikako; Jakša Tomić, iz iste jedinice, daće vam izvještaj o njemu;

Jakov Jagodić, komordžija vojne komore, III. bataljona, 4. puka, II. poziva, iz Zarošja, nije se javio godinu dana; Milorad Todosićević, bolničar II. (uzičke) rezervne bolnice, iz Zarošja, nije se javio nikako;

Tijosav Maksimović, redov II. čete, III. bataljona, IV. puka stalnog kadra, iz Zarošja, nije se javio godinu dana; Simeun Jagodić, podnarednik pionerskog polubataljona II. poziva drinske divizije, iz Zarošja;

Nikodim Jakovljević, redov 4. čete dopunskog bataljona IV. puka, II. poziva, iz Radanovca, dostavite: poslatih 78 kruna primih, ali radje želim svoju kartu. Zato sam zdravo. Javi šta je sa Srećkom Dimitrijevićem i Vidomir Micevićem. Pozdrav tvoja Milava Jakovljević.

Svima su ukucani svi zdravo i živi, ali o njima mnogo brinu. Karte teško dolaze, javite se ovim putem. Tima Jovanović, II. Nr. 40, Užice. A-3226-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite meovim putem, jesu li živi, jer se godinu dana ne javljaju i to: Manojlo Stranjaković, podnarednik bolnički II. (uzičke) rezervne bolnice, iz Gorjani; Stanislav Savić, redov 1. čete, 4. bataljona, 17. puka i Petar Savić, redov 2. čete, 4. bataljona, IV. puka, II. poziva, iz Gorjani;

Radenko Lazarević, komordžija V. brdske baterije, II. poziva, iz Sevojina; Luka Miković, komordžija IV. odjeljenja provijant kolone, iz Buara; Milorad Stefanović, vozar 1. gradske baterije, niški odred (pošta 216 ili Bizerta), iz Zaglavka;

Mihailo Lukić, vozar municione kolone III. odjeljenje I. poziva drinske divizije, iz Zlodola;

Mladen Vujašević i Mladen Čoldović, redovi 4. čete, 2. bataljona, IV. puka, I. poziva, iz Sirogajna; Dobrosav Radojičić, redov 4. puka, 4. čete, 4. bataljona, II. poziva, iz Gostinice; Milorad Marković, vojnik pri brdskom artiljeriji, puku, pošta 315, iz Obaj Gore;

Djordje Djurić, dobrovoljačka četa, 4. puka, I. poziva, iz Zaovine; Radomir Jović, redov 4. čete, III. bataljona, 4. puka, II. poziva, iz Seče Reke, nije se javio nikako; Jakša Tomić, iz iste jedinice, daće vam izvještaj o njemu;

Jakov Jagodić, komordžija vojne komore, III. bataljona, 4. puka, II. poziva, iz Zarošja, nije se javio godinu dana; Milorad Todosićević, bolničar II. (uzičke) rezervne bolnice, iz Zarošja, nije se javio nikako;

Tijosav Maksimović, redov II. čete, III. bataljona, IV. puka stalnog kadra, iz Zarošja, nije se javio godinu dana; Simeun Jagodić, podnarednik pionerskog polubataljona II. poziva drinske divizije, iz Zarošja;

Nikodim Jakovljević, redov 4. čete dopunskog bataljona IV. puka, II. poziva, iz Radanovca, dostavite: poslatih 78 kruna primih, ali radje želim svoju kartu. Zato sam zdravo. Javi šta je sa Srećkom Dimitrijevićem i Vidomir Micevićem. Pozdrav tvoja Milava Jakovljević.

Svima su ukucani svi zdravo i živi, ali o njima mnogo brinu. Karte teško dolaze, javite se ovim putem. Tima Jovanović, II. Nr. 40, Užice. A-3226-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite meovim putem, jesu li živi, jer se godinu dana ne javljaju i to: Manojlo Stranjaković, podnarednik bolnički II. (uzičke) rezervne bolnice, iz Gorjani; Stanislav Savić, redov 1. čete, 4. bataljona, 17. puka i Petar Savić, redov 2. čete, 4. bataljona, IV. puka, II. poziva, iz Gorjani;

Radenko Lazarević, komordžija V. brdske baterije, II. poziva, iz Sevojina; Luka Miković, komordžija IV. odjeljenja provijant kolone, iz Buara; Milorad Stefanović, vozar 1. gradske baterije, niški odred (pošta 216 ili Bizerta), iz Zaglavka;

Arsa Stanković, moli svačeg onog, ko bi što znao o njegovom bratu Ljilj Stankoviću i snaji Milevi, da ga odmah izvjesti, jer od njih nemam vijesti još od 1915. god., te sam u velikoj brizi. Unaprijed blagodarim Arsa Stankoviću za robljenik Kabel fabrik XII/3 Oswaldgasse 33, Wien. A-3223-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojim ocem Borisavom Narkovićem, vojnikom 3. čete, 2. bataljona, X. puka, šumadijski divizija III. poz. Od evakuacije srpske vojske nije mi se javio, te sam u velikoj brizi za njim. Unaprijed blagodarim Mileta Markoviću, zarobljenik Tolnamégy, Ócsény. A-3225-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Da dostavi Ljubi Ristiću, studentu, rue de la taur 4/1. Poštovani gospodine Slavojubel Molim vas poradiće, da mi se pošalje što veća suma novaca od moje plate, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8

Milivoje Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim Vas izvestite me, šta je sa mojom majkom, koja je bila 1800 dinara godišnje, a koju nisam primio od 1916. godine. U velikoj sam oskudici sa 7 osoba u kući, a bez službe još od 1916. g. Primio sam 100 kruna preko crvenog krsta na vaš račun i mnogo vam blagodarim na učinjenoj dobronj. Platu mi redovno šaljite za šta će vam biti vješto blagodarim Afis Džajer, bivši muftija, Novopazarska ulica 25, Mitrovića Kosovo. A-3214-8